

MIHKEL LÜDIG

helilooja, koorijuht ja organist, üks konservatooriumi asutajaid

Süüdinud: 27.04/09.05.1880 Reiu mõis, Pärnu-Eliisabeti khk

Konfirmeeritud: 1897 Pärnu

Isa: metsavaht Jakob Peter Lüdigi

(14.05.1844 Taali, Tori khk – 01.01.1920 Reiu, Pärnu-Eliisabeti khk)

Em:

Liso Lüdigi snd Oidermann (01.12.1849 Pärnumaa – 23.04.1890)

Õed-vennad (kokku 17):

1 Wilhelmine (24.09.1868 Taali, Pärnumaa)

2 Anna Mari (23.11.1869 Taali, Pärnumaa)

3 Lena (17.01.1870 Taali, Pärnumaa – 17.01.1870)

4 Elise Mathilde (27.12.1871 Taali, Pärnumaa)

5 Johann (05.04.1873 Taali, Pärnumaa)

6 Leontine (31.05.1875 Taali, Pärnumaa – 26.09.1930 Sindi)

7 Auguste Dorothea (19.08.1877 Taali, Pärnumaa)

8 Lena (24.08.1882 Reiu, Tahkuranna, Pärnumaa)

9 Kai (01.07.1883 Reiu, Tahkuranna, Pärnumaa – 04.01.1891 Reiu, Tahkuranna, Pärnumaa)

10 Karl (19.06.1884 Reiu, Tahkuranna, Pärnumaa – 01.04.1936 Kastna, Pärnumaa)

11 Katrina (Katharina) (25.09.1886 Reiu, Pärnumaa – 19.09.1979)

Poolõed-vennad (ema Ann):

1 Jacob Heinrich (02.09.1893–28.04.1906)

2 Martin Eduard (09.04.1898–25.06.1899)

3 Oskar (02.05.1900)

4 Hilda (31.10.1901 Reiu)

Hariduskäik: Pärnu elementaarkool; klaveri, oreli, harmoonia ja teooriaõpinguid Pärnu Nikolai koguduse organist Max Petersi juures; 1897–1898 Moskva konservatooriumi Ludvigi Bētiņši oreliklass; 1898–1904 Peterburi konservatooriumi Louis Homiliuse oreliklassis, kompositsiooniõpingud Nikolai Rimski-Korsakovi, Nikolai Solovjovi ja Aleksandr Glazunovi klassis ning klaverit Franz von Czerny juures.

Teenistuskäik: Moskva saksa koguduse organist; Moskva konservatooriumi oreliklassi õppejõud; 20. Saj alguses Peterburi kohalike eestlaste muusikaelu korraldaja; juhatas eesti seltside koore, 1904– Jaani kiriku organist; loengute pidamine ja muusikaarvustuste avaldamine; mitmete eesti muusikaürituste initsiaator; 1908 Peterburis esimese eesti muusikast koosneva sümfooniakontserdi (kavas Läte, Kapp, Lemba, Lüdigi) korraldaja, krahv Aleksandr Šeremetjevi sümfooniaorkestri organisti ja pianist ning klaverivabriku “Offenbacher” ekspert.

Mitmete Eesti muusikaürituste algataja ja juht: 1903 Pärnu II laulupäev, 1906 uue “Vanemuise” avamine, 1909 Tartu muusikapäev, 1911 uue Endla avamine, 1910 VII üldlaulupeo sega- ja meeskooride üldjuht.

1904– Venemaal ja Eestis abikaasa sopran Mathilde Lüdigi-Sinkeli klaverisaatja 1912–1913 Moskvas klaverisaatja, 1920ndatel kontserdireisid Saksamaale ja Prantsusmaale. I maailmasõja ajal sõjaväekooride ja puhkpilliorkestrite juht.

1918–1925 ja 1928–1932 Kaarli koguduse organist ja koorijuht, 1918– Nikolai, II reaalkooli ning Lenderi gümnaasiumi lauluõpetaja, 1918–1919 Kaarli gümnaasiumi lauluõpetaja, 1919 osales Tallinna Kõrgema Muusikakooli rajamisel, 1919–1923 Tallinna Kõrgema Muusikakooli esimene direktor, 1920–1922 Tallinna Kõrgema Muusikakooli oreliklassi õppejõud, 1922/23 aastavahetuse kontserdid Pariisis, 1925–1928 koorijuht ja pianist Argentiinas Buenos Aireses (asutas Argentinas Eesti seltsi ja juhatas sealset saksa meeskoori), 1929–1932 õpetas Tallinnas orelimängu, Muusikaäri ja kirjastuse “Esto-Muusika” asutaja, ajakirja “Helikund” asutaja, 1932– Pärnus Endla seltsi laulukoori juhataja, 1934–58 elas ja töötas Väandras.

Helilooming: tuntuim teos koorilaul "Koit" (sõnad Friedrich Kuhlbars), mis esmalt kanti ette autori juhatusel 1923. aasta laulupeol ning mida tänapäeval esitatakse iga üldlaulupeo algul pärast hümnit, laulu viimaste taktide ("... taevasse tõusku me lootuse loit") ajal süüdatakse peotuli.

Umbes 60 koorilaulu: "Nõmm", "Mänd", "Ühest vaiksest pühast hiiest", "Mets", "Põlismetsa järv", "Kiigelaul", "Vaeslapselaul" ...

Soololaulude paremik: "Minu altar", "Üks pisar veereb", "Lapsepõlves".

Kümmekond sümfoonilist teost: 1906 Avamäng-fantaasia nr. 1, 1910 sümfooniline poeem "Jaaniöö".

Instrumentaal-, puhkpilli- ja orelimuusika,

Aumärgid:

1939 Eesti Punase Risti III klassi teenetemärk,

1940 Konservatooriumi auprofessor,

1945 Eesti Heliloojate Liidu liige,

1946 Eesti NSV teenelise kunstitegelane,

1955 ENSV rahvakunstniku aunimetus.

Mihkel Lüdigi nime kannab Väandra muusikakool (alates 1980) ja Pärnus tegutsev meeskoor (alates 1961).

Lüdigi raudkivist monument asub helilooja sünnikohas Vaskräämas,

2020 pühendati Pärnu kesklinnas Lüdigile park.

Laulatatud: I 01.08.1904 Peterburi Jaani kirik, II abielu sõlmiti 1946

Abikaasa:

1 Mathilde Luise sünd Sinkel (01.03.1876 Kärkla, Hiiumaa – 26.09.1953 Buffalo, New York, USA)

2 Olga sünd Mõtus (1886–1987)

Lapsed:

1 Voldemar Georg Aleksander (23.03/05.04.1905 Sankt Peterburg – 08.05.1979 Jamesburg, New Jersey, USA)

2 Peeter Paul (29.06/11.07.1906 Kärkla, Hiiumaa – 25.04.1983 Williamsville, New York, USA)

Surnud: 07.05.1958 Väandra

Maetud: Väandra Vana kalmistu